

Geachte leden van de raad en het college,

Zoals u in de media hebt kunnen lezen heeft zich maandag 19 oktober in Leeuwarden een ernstig geweldsdelict voorgedaan, waarbij een dodelijk slachtoffer is gevallen. Tevens zijn, vermoedelijk door dezelfde verdachte, op andere plaatsen in de stad een aantal mensen gewond geraakt. Een verdachte, een 38-jarige Leeuwarder, heeft zich gemeld bij de politie en is ingesloten. Een rechercheteam (Team Grootschalige Opsporing van de politie eenheid Noord-Nederland) stelt een onderzoek in naar de gewelddadige incidenten.

Ik stel het op prijs u schriftelijk te informeren over de gang van zaken.

De geweldsdelicten zijn buitengewoon ernstig en hebben de samenleving geschokt. De politie heeft via de familierechercheurs contact met de slachtoffers en de familie van de slachtoffers. Ik heb mijn medeleven betuigd met de nabestaanden, slachtoffers en getuigen van dit geweldsdelict en aangeboden dat ik graag met hen in gesprek ga en ondersteuning bied als zij dat willen en er aan toe zijn.

Woensdag 21 oktober 2015 heeft de driehoek, aangevuld met een lid van de raad van bestuur van de GGZ Friesland een gesprek gevoerd met de media. Aan de journalisten is een uitgebreide toelichting gegeven over de feiten zoals die bij de leden van de driehoek en de GGZ Friesland bekend zijn en waren. Daarover is uitgebreid verslag gedaan in de media.

De verdachte is bekend bij politie, gemeente, Openbaar Ministerie, GGZ en andere hulpinstellingen. Hij heeft een langdurig justitieel verleden. Hij is meerdere malen veroordeeld voor diverse delicten. Hij had daarvoor zijn straf uitgezeten. Er stond geen straf meer voor hem open. Hem is eerder (april 2006) TBS opgelegd. Op 1 november 2012 besliste de TBS-kamer van het Hof Arnhem in hoger beroep dat in zijn geval de TBS niet werd verlengd.

Op 19 september 2014 is de verdachte opgepakt voor een aantal strafbare feiten. Hij heeft daarvoor in voorlopige hechtenis gezeten tot 21 oktober 2014. Deze strafzaak is behandeld door de rechtbank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden op 23 december 2014.

Op 12 januari 2015 is de verdachte opnieuw opgepakt voor een aantal incidenten (vernieling, mishandeling, belediging). Het vonnis van de Rechtbank Noord Nederland, locatie Leeuwarden van 12 mei 2015 was zes maanden gevangenisstraf. Die heeft hij uitgezeten tot 11 juli 2015. Eind juni 2015 is in de driehoek afgesproken dat het Openbaar Ministerie een vordering voorlopige machtiging op grond van de BOPZ zou doen om hem gedwongen op te laten nemen in een forensische kliniek.

Die vordering is behandeld door de Rechtbank Amsterdam, waar hij op dat moment gedetineerd zat. De rechter heeft op 7 juli 2015 een voorlopige machtiging BOPZ afgegeven voor zes maanden. Aansluitend aan zijn detentie gaat hij op 11 juli 2015 naar de forensisch kliniek in Franeker en aansluitend voor een forensisch onderzoek in de TBS-kliniek in Groningen. Op 5 augustus 2015 nam de geneesheer directeur van de GGZ Friesland de beslissing om de rechterlijke machtiging op te heffen. Hij is daarop vanuit de forensisch psychiatrische afdeling in Franeker in vrijheid gesteld.

Bij het driehoeksoverleg, aangevuld met vertegenwoordigers van de GGZ, op 4 augustus 2015 is geconcludeerd dat er geen (juridische) mogelijkheden waren om te voorkomen dat deze persoon de inrichting zou verlaten. Ik heb een extern juridisch advies gevraagd of er voor mij mogelijkheden waren bezwaar aan te tekenen tegen het besluit van de

geneesheer-directeur op grond van de BOPZ om deze man (zonder voorwaarden) in vrijheid te stellen. Die bleken niet aanwezig te zijn.

In de driehoek van 4 augustus 2015 is besloten de verdachte zoveel als mogelijk onder toezicht te houden. Hij verbleef bij de dag en nacht opvang te Leeuwarden. Hij had regelmatig contact met medewerkers van de politie (w.o. de wijkagent); zij spraken hem haast dagelijks aan als ze hem tegenkwamen.

Ik heb na zijn vrijlating de verdachte een gebiedsverbod opgelegd waardoor hij niet in de woonomgeving van zijn dochter en zijn (ex schoon-)familie mocht komen.

Het algemene beeld over de verdachte in de afgelopen periode was dat hij zich rustig gedroeg. Er zijn geen strafbare feiten over hem in die periode bekend.

Naar aanleiding van de ernst van deze zaak heb ik, namens de driehoek, de Inspectie van het ministerie van Veiligheid en Justitie gevraagd een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de gang van zaken. Dit onderzoek moet antwoord geven op de vraag of het geweld had kunnen worden voorkomen en of instanties hun bevoegdheden voldoende hebben benut. Mogelijk zal uit het onderzoek blijken dat de betreffende wetgeving aangepast zal moeten worden en voorzien in een bevoegdheid van de burgemeester of een (appel-) rechter om een oordeel te vellen over een eventuele invrijheidstelling van een dergelijke persoon.

Inmiddels zijn er vragen gesteld in de Tweede Kamer en zijn in de media aanvullende berichten verschenen. Ik verwacht dat het rapport van het onderzoek door de Inspectie van het Ministerie van V&J, en de beantwoording van de Tweede Kamervragen, antwoord zal geven op de vele vragen die er ook bij ons leven.

In afwachting van de beantwoording van de Kamervragen en het onderzoek de Inspectie van V en J achten de leden van de driehoek en de Raad van Bestuur van de GGZ Friesland het niet gepast een aanvullende reactie tegenover de media te geven.

Hoogachtend,

Drs. Ferd. J.M. Crone